

СЛУЖБА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИРАЊА ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА

На основу члана 10. став (1) Закона о финансирању политичких странака («Службени гласник БиХ» број 95/12 и 41/16), члана 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака («Службени гласник БиХ» број 96/13, 89/16, 5/22 и 31/24) и члана 12. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака («Службени гласник БиХ» број 103/08 и 5/22), издајем

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРЕГЛЕДУ ГОДИШЊЕГ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА ЗА 2022. ГОДИНУ СРПСКЕ НАПРЕДНЕ СТРАНКЕ РС-ФБИХ

Број: 03-07-6-502/23
Сарајево, 07.03.2025. године

САДРЖАЈ

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА	3
1. УВОД	4
2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ	4
3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА.....	5
Предмет прегледа и контроле.....	5
Циљ прегледа и контроле.....	5
Обим прегледа и контроле.....	5
4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ	5
5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ.....	5
5.1 НАЛАЗИ	5
5.2 ПРЕПОРУКЕ.....	8

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

Служба за ревизију финансирања политичких странака извршила је преглед годишњег финансијског извјештаја Српске напредне странке РС-ФБиХ за 2022. годину и финансијског извјештаја за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Општих избора, одржаних 2022. године.

Руководство политичке странке је одговорно за финансијске извјештаје, поступање странке у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака и одредбама поглавља 15 Изборног закона Босне и Херцеговине, те успостављање ефикасног система интерних контрола.

Преглед смо обавили у складу са ревизијским стандардима примјењивим на ангажману у прегледу. Ови стандарди захтијевају да планирамо и извршимо преглед да би добили умјерену поузданост да странка није значајно кршила одредбе Закона о финансирању политичких странака.

Преглед је ограничен на контролу годишњег финансијског извјештаја политичке странке и примјену аналитичких процедура на подацима из финансијских извјештаја, па према томе не обезбјеђују поузданост која би се добила извршеном ревизијом у просторијама странке.

Прегледом годишњег финансијског извјештаја за 2022. годину, утврђено је да је Српска напредна странка РС-ФБиХ прекршила одредбе члана 4. став (1), члана 5. став (4), члана 11. став (1) и члана 12. став (1) и став (4) Закона о финансирању политичких странака.

На основу нашег прегледа, односно контроле финансијског извјештаја, осим горње напомене, нисмо запазили ништа значајно што би указало на недостатке у финансијском извјештају или на финансирање ове политичке странке супротно одредбама Закона о финансирању политичких странака, нити на финансирање трошкова изборне кампање супротно одредбама члана 15.10 Изборног закона Босне и Херцеговине.

1. УВОД

Служба за ревизију финансирања политичких странака (у даљем тексту: Служба за ревизију) је извршила преглед годишњег финансијског извјештаја Српске напредне странке РС-ФБиХ за 2022. годину и финансијског извјештаја за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Општих избора, одржаних 2022. године.

Преглед и контрола финансијског извјештаја су проведени у складу са чланом 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и чланом 2. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака.

Због чињенице да није обављена ревизија у просторијама политичке странке, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке не буду откривене.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја, Српска напредна странка РС-ФБиХ се финансирала из следећих извора:

Р/Б	Извори финансирања	Износ (КМ)	Структура (%)
1.	Чланарина	0,00	0,00
2.	Прилози физичких лица (3-а)	0,00	0,00
3.	Прилози правних лица (3-б)	0,00	0,00
4.	Приходи од имовине (3-ц)	0,00	0,00
5.	Приходи од добити предузећа у власништву политичке странке (3-д)	0,00	0,00
6.	Приходи од поклона (3-е)	0,00	0,00
7.	Приходи из буџета (3-ф)	0,00	0,00
8.	Приходи од пропаганде (3-г)	0,00	0,00
I	Укупни приходи (1-8)	0,00	0,00
II	Остали приходи и друго	200,00	100,00
	Извори финансирања (I+II)	200,00	100,00

У годишњем финансијском извјештају странка није исказала расходе.

2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ

Назив политичке странке је: Српска напредна странка РС-ФБиХ. Скраћени назив странке је СНС РС-ФБиХ.

Српска напредна странка РС-ФБиХ регистрована је код Основног суда у Добоју, рјешењем број: 085-0-О1-19-000-003 од 03.01.2019. године.

Сједиште политичке странке је у Добоју, улица Станови 42.

Лице овлаштено за заступање странке је Ђорђе Алацић, председник странке.

Лица овлаштена за подношење финансијских извјештаја за 2022. годину су Ђорђе Алацић и Милена Грујић.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја за 2022. годину, организациону структуру Српске напредне странке РС-ФБиХ чини:

- Главни одбор.

3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА

Предмет прегледа и контроле је годишњи финансијски извјештај Српске напредне странке РС-ФБиХ за 2022. годину и финансијски извјештај за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Општих избора, одржаних 2022. године.

Циљ прегледа и контроле је да ревизор на бази финансијског извјештаја покуша да установи да ли је политичка странка у извјештајном периоду поступала у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака и одредбама члана 15.10 Изборног закона Босне и Херцеговине. Уколико ревизор на бази контроле финансијског извјештаја утврди одређена кршења наведених закона, оцјењује да ли је потребно извршити ревизију у просторијама странке да би могао изразити мишљење о томе да ли се странка финансира у складу са Законом о финансирању политичких странака, те да ли је трошкове изборне кампање остварила у оквиру законом утврђеног лимита.

Обим прегледа и контроле финансијских извјештаја Српске напредне странке РС-ФБиХ обухвата контролу и провођење аналитичких процедура ради утврђивања усклађености података које је странка исказала у финансијском извјештају са одредбама Закона о финансирању политичких странака, односно усклађености извора финансирања и начина трошења средстава.

4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ

Преглед и контрола финансијских извјештаја обавља се први пут.

5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

5.1 НАЛАЗИ

а) Српска напредна странка РС-ФБиХ прекршила је одредбе члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака¹.

У годишњем финансијском извјештају за 2022. годину, Српска напредна странка РС-ФБиХ није исказала расходе. Увидом у пословне књиге странке и Завршни рачун за 2022. годину, утврђено је да је странка остварила расходе у укупном износу од 18.338,50 КМ.

Политичка странка је у попратном акту од 01.04.2022. године, који је Централној изборној комисији Босне и Херцеговине достављен уз годишњи финансијски извјештај за 2021. годину, навела да програм утrophка финансијских средстава за 2022. годину не доставља из разлога што нема изборне приходе те исте не може планирати.

Политичка странка није доставила Централној изборној комисији Босне и Херцеговине програм утrophка за 2022. годину, па сматрамо да је финансијска средства у износу од 18.338,50 КМ утrophила без програма утrophка средстава за 2022. годину, чиме је прекршила одредбе члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака.

б) Политичка странка је прекршила одредбе члана 5. став (4) Закона о финансирању политичких странака.

Политичка странка није у финансијском извјештају пријавила новчане донације физичких лица и неновчану донацију по основу бесплатног кориштења пословног простора, чиме је прекршила одредбе члана 5. став (4) Закона о финансирању политичких странака.

¹ У складу са одредбом члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака, странка финансијска средства из члана 3. став (1) овог закона може користити искључиво за остваривање циљева утврђених својим програмом и статутом.

- Политичка странка није доставила документацију за кориштење пословног простора сједишта странке, али је у попратном акту који је Централној изборној комисији Босне и Херцеговине достављен 25.03.2024. године, изјавила да се сједиште налази у приватној кући која је у власништву физичког лица Љубише Алаџића, без накнаде.

Политичка странка је кориштењем пословног простора без плаћања закупнине остварила неновчану донацију, коју је у складу са чланом 5. став (4) Закона о финансирању политичких странака била обавезна евидентирати у пословним књигама и пријавити у годишњем финансијском извјештају на обрасцу 3-е (Неновчане донације и рачуни које политичка странка није имала обавезу платити).

- Странка у годишњем финансијском извјештају није пријавила новчане донације физичких лица у укупном износу од 18.030,00 КМ. Увидом у пословне књиге и трансакцијски рачун странке број: 5620998172119059 код НЛБ банке а.д. Бања Лука, утврђено је да је политичка странка примила новчане донације од сљедећих лица: Љубише Алаџића у износу од 10.000,00 КМ и Гордане Алаџић у износу од 8.030,00 КМ.

Странка је новчане донације у годишњем финансијском извјештају била дужна евидентирати на обрасцу 3-а (Прилози физичких лица), те навести име и презиме сваког донатора заједно са износом донације, датумом уплате и бројем потврде о примљеној донацији.

с) Политичка странка је прекршила одредбе члана 11. став (1) и члана 12. став (1) и став (4) Закона о финансирању политичких странака.

Прегледом годишњег финансијског извјештаја и додатне финансијске документације, утврђено је да Српска напредна странка РС-ФБиХ није водила пословне књиге у складу са рачуноводственим прописима, односно није успоставила правилне и потпуне евиденције о својим приходима, расходима, благајничком пословању и трансакцијским рачунима, те обрасце годишњег финансијског извјештаја није доставила и попунила у складу са одредбама Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака (у даљем тексту: Правилник), чиме је прекршила одредбе члана 11. став (1) и члана 12. став (1) и став (4) Закона о финансирању политичких странака.

- (1) Странка није доставила Централној изборној комисији БиХ одштампан образац 1 годишњег финансијског извјештаја (Општи подаци о политичкој странци) овјерен потписом овлашћеног лица и печатом политичке странке, што је супротно одредбама члана 3. став (1) Правилника.
- (2) Увидом у Извјештај о рачунима пословног субјекта који се води код Централне банке Босне и Херцеговине од 23.06.2023. године, утврђено је да странка у својим пословним књигама и на обрасцу 2 (Преглед промета свих трансакцијских рачуна странке) финансијског извјештаја није исказала трансакцијски рачун број: 5620998158450110 отворен код НЛБ банке а.д. Бања Лука. Трансакцијски рачун је према подацима из Извјештаја Централне банке Босне и Херцеговине активан од 10.03.2020. године.

- Политичка странка у обрасцу 2 годишњег финансијског извјештаја није исказала тачне податке о промету оствареном путем трансакцијског рачуна број: 5620998172119059 код НЛБ банке а.д. Бања Лука.

У обрасцу 2 годишњег финансијског извјештаја, политичка странка је исказала сљедеће податке: почетно стање на дан 01.01.2022. године у износу од 0,00 КМ, укупан промет улаза у износу од 19.015,80 КМ, укупан промет излаза у износу од 19.002,00 КМ и стање на дан 31.12.2022. године у износу од 13,80 КМ.

Контролом извода са трансакцијског рачуна које је странка доставила за период од 01.01.2022. до 31.12.2022. године, утврђено је сљедеће: почетно стање на дан 01.01.2022. године у износу од 0,00 КМ, укупан промет улаза у износу од 19.015,80 КМ, укупан

промет излаза у износу од 19.009,00 КМ и салдо на дан 31.12.2022. године у износу од 6,80 КМ.

С обзиром да Српска напредна странка РС-ФБиХ није у годишњем финансијском извјештају исказала тачне податке о трансакцијским рачунима и оствареном промету, прекршила је одредбе члана 11. Правилника.

- (3) Српска напредна странка РС-ФБиХ није у годишњем финансијском извјештају исказала тачне податке о промету оствареном путем благајне, чиме је прекршила одредбе члана 12. Правилника.

Увидом у пословне књиге странке и додатну документацију, утврђено је да је странка путем благајне остварила слједећи промет: салдо на дан 01.01.2022. године у износу од 310,00 КМ, укупан промет улаза у износу од 1.110,00 КМ, укупан промет излаза у износу од 239,00 КМ и салдо на дан 31.12.2022. године у износу од 1.180,50 КМ.

Међутим, у финансијском извјештају који је политичка странка поднијела Централној изборној комисији БиХ, исказан је промет благајне Главног одбора два пута, и то: салдо на дан 01.01.2022. године у износу од 310,00 КМ, укупан промет улаза у износу од 1.130,00 КМ, укупан промет излаза у износу од 239,00 КМ и салдо на дан 31.12.2022. године у износу од 1.201,00 КМ и салдо на дан 01.01.2022. године у износу од 0,00 КМ, укупан промет улаза у износу од 0,00 КМ, укупан промет излаза у износу од 970,00 КМ и салдо на дан 31.12.2022. године у износу од - 970,00 КМ.

Странка је у пословним књигама правилно евидентирала промет благајне, те је била дужна такво стање исказати и у годишњем финансијском извјештају. Такођер, контролом пословања готовим новцем путем благајне, утврђено је да благајнички извјештаји нису потписани од стране благајника.

- (4) Политичка странка није у обрасцу 3-ф (Приходи из буџета) годишњег финансијског извјештаја исказала податке о приходима из буџета Републике Српске, чиме је прекршила одредбе члана 19. Правилника.

Увидом у пословне књиге, изводе са трансакцијског рачуна странке и података из екстерних извора, утврђено је да је политичка странка примила средства за покриће дијела трошкова изборне кампање из буџета Републичке изборне комисије Републике Српске у износу од 985,80 КМ, које је била обавезна исказати у обрасцу 3-ф годишњег финансијског извјештаја.

- (5) Странка у пословним књигама и годишњем финансијском извјештају није пријавила неновчану донацију, чиме је и укупне приходе исказала у мањем износу у односу на остварене, што је супротно одредбама члана 13. и 18. Правилника.

Странка је имала обавезу да процијени вриједност неновчане донације по основу бесплатног кориштења пословног простора, те да исту евидентира у пословним књигама и исказе у Завршном рачуну и годишњем финансијском извјештају за 2022. годину.

- (6) Политичка странка није у годишњем финансијском извјештају исказала податке о расходима, чиме је прекршила одредбе члана 21. и 22. Правилника.

- Увидом у пословне књиге странке и Завршни рачун за 2022. годину који је поднесен Агенцији за посредничке, информатичке и посредничке услуге, утврђено је да је политичка странка евидентирала трошкове у укупном износу од 18.338,50 КМ, а који се састоје од: трошкова таксе у износу од 18.000,00 КМ, трошкова платног промета у износу од 119,00 КМ и трошкова репрезентације у износу од 219,50 КМ.
- Српска напредна странка РС-ФБиХ у пословним књигама и годишњем финансијском извјештају није исказала трошкове закупнине пословног простора.

Трошкови изборне кампање

Према одредбама члана 15.10 Изборног закона БиХ, политичка странка за потребе изборне кампање не смије потрошити више од 0,30 односно 0,20 КМ² по бирачу у сваком изборном кругу, према броју бирача које је објавила Централна изборна комисија БиХ. Према подацима Централне изборне комисије БиХ, Српска напредна странка РС-ФБиХ је у сврху изборне кампање за Опште изборе 2022. године могла да потроши средства у износу од 377.796,60 КМ.

Српска напредна странка РС-ФБиХ у годишњем финансијском извјештају за 2022. годину није исказала трошкове пропаганде.

5.2 ПРЕПОРУКЕ

Препоручује се Српској напредној странци РС-ФБиХ да се придржава одредаба Закона о финансирању политичких странака, а посебно на основу уочених недостатака се препоручује:

- *да сваке године доноси програм утрошка средстава и да финансијска средства троши у складу са програмом утрошка средстава,*
- *да пријављује прилоге, без обзира на који начин их остварује,*
- *да пословне књиге води у складу са рачуноводственим прописима, односно да води правилне и потпуне евиденције о трансакцијским рачунима, благајни, приходима и расходима и*
- *да финансијске извјештаје које подноси Централној изборној комисији БиХ доставља и попуњава у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.*

КОМЕНТАР:

У остављеном року, Српска напредна странка РС-ФБиХ није доставила примједбе на налазе ревизије и мишљење ревизора дато у Прелиминарном извјештају о прегледу годишњег финансијског извјештаја за 2022. годину.

Шеф Одсјека за ревизијске послове

Сања Тошовић

Шеф Службе за ревизију

Мр.сц Хасида Гушић

Шеф Одсјека за предревизијске и административне послове

Ријад Селмановић

² Члан 15.10 став 2. Изборног закона БиХ прописује да се максимално дозвољени износ за финансирање изборне кампање израчунава тако што се број гласача у свим изборним јединицама у којима политички субјект има кандидатску листу или кандидата помножи са: 30 фенинга за начелника општине односно градоначелника и за чланове скупштине општине, чланове Народне скупштине РС и Представничког дома Парламента Федерације БиХ, чланове Парламентарне скупштине БиХ, члана Предсједништва БиХ, и предсједника и потпредсједнике РС, односно 20 фенинга за изборе за чланове кантоналних скупштина.